

Themastelling:

In de Middeleeuwen was er een monnik die in zijn ene hand een brandende fakkel droeg en in zijn andere een emmer water. Wat ga je doen? Vroegen ze?

Met de emmer water ga ik de hel blussen opdat mensen niet uit angst voor de hel geloven en met de brandende fakkel ga ik de hemel in brand steken opdat mensen niet alleen geloven om beloningen te krijgen. Ik hoop daardoor dat mensen 'om niet' geloven, 'nergens om', uit pure liefde

Een verhaal met een waardevolle boodschap.

Maar in de Bijbel lezen we over genade en oordeel, over redden en verloren gaan. Sterker nog: er wordt ook over een laatste oordeel gesproken. En wie goed leest hoort ook over een hemel en een hel spreken. Hoe zit het daar nu mee? Moeten we geloven, dat er inderdaad mensen "verloren gaan"? Is er zoiets als een hel? En is die hel er tot in de eeuwigheid? Gaan er dan hele massa's mensen verloren? Of worden we allemaal behouden? Dat zijn letterlijk brandende vragen voor sommige mensen. Vragen die ook soms onbespreekbaar zijn. Daarom vanavond een aanzet. Ter toetsing ook een beetje.

Zingen: Psalm 116:1,2,3

Stilte-Votum-Groet

Inleidend Woord

Zingen: Gezang 322:3,4,5,6

Marcus 9:38-48 Mat 25

Zingen: Gezang 462:3,4

Lezing: 1 Corinthe 15:20-28 2 P 3:9

Zingen: Gezang 292

Preek

Zingen: Gezang 297

Lezen: Geloofsbelijdenis

Zingen: Gezang 257

Gebeden

Collecte

Gezang 281

Zegen

Gelezen teksten

Marcus 9

40 Wie niet tegen ons is, is voor ons.

41 Ik verzeker je: wie jullie een beker water te drinken geeft omdat jullie bij Christus horen, die zal zeker beloond worden.

42 Wie een van de geringen die in mij geloven van de goede weg afbrengt, zou beter af zijn als hij met een molensteen om zijn nek in zee gegooid werd.

43 Als je hand je op de verkeerde weg brengt, hak hem dan af:

44 je kunt beter verminkt het leven binnengaan dan in het bezit van twee handen naar de Gehenna te moeten gaan, naar het onblusbare vuur.

45 Als je voet je op de verkeerde weg brengt, hak hem dan af:

46 je kunt beter kreupel het leven binnengaan dan in het bezit van twee voeten in de Gehenna geworpen worden.

47 En als je oog je op de verkeerde weg brengt, ruk het dan uit: je kunt beter met één oog het koninkrijk van God binnengaan dan in het bezit van twee ogen in de Gehenna geworpen worden, 48 waar de wormen blijven knagen en het vuur niet dooft.

Mattheus 25

31 Wanneer de Mensenzoon komt, omstraald door luister en in gezelschap van alle engelen, zal hij plaatsnemen op zijn glorieus troon.

32 Dan zullen alle volken voor hem worden samengebracht en zal hij de mensen van elkaar scheiden zoals een herder de schapen van de bokken scheidt;

33 de schapen zal hij rechts van zich plaatsen, de bokken links.

34 Dan zal de koning tegen de groep rechts van zich zeggen: “Jullie zijn door mijn Vader gezegend, kom en neem deel aan het koninkrijk dat al sinds de grondvesting van de wereld voor jullie bestemd is.

35 Want ik had honger en jullie gaven mij te eten, ik had dorst en jullie gaven mij te drinken. Ik was een vreemdeling, en jullie namen mij op,

36 ik was naakt, en jullie kleedden mij. Ik was ziek en jullie bezochten mij, ik zat gevangen en jullie kwamen naar mij toe.”

37 Dan zullen de rechtvaardigen hem antwoorden: “Heer, wanneer hebben wij u hongerig gezien en te eten gegeven, of dorstig en u te drinken gegeven?

38 Wanneer hebben wij u als vreemdeling gezien en opgenomen, u naakt gezien en gekleed?

39 Wanneer hebben wij gezien dat u ziek was of in de gevangenis zat en zijn we naar u toe gekomen?”

40 En de koning zal hun antwoorden: “Ik verzeker jullie: alles wat jullie gedaan hebben voor een van de onaanzienlijksten van mijn broeders of zusters, dat hebben jullie voor mij gedaan.”

41 Daarop zal hij ook de groep aan zijn linkerzijde toespreken: “Jullie zijn vervloekt, verdwijn uit mijn ogen naar het eeuwige vuur dat bestemd is voor de duivel en zijn engelen.

42 Want ik had honger en jullie gaven mij niet te eten, ik had dorst en jullie gaven me niet te drinken.

43 Ik was een vreemdeling en jullie namen mij niet op, ik was naakt en jullie kleedden mij niet. Ik was ziek en zat in de gevangenis en jullie bezochten mij niet.”

44 Dan zullen ook zij antwoorden: “Heer, wanneer hebben wij u hongerig gezien of dorstig, als vreemdeling of naakt, ziek of in de gevangenis, en hebben wij niet voor u gezorgd?”

45 En hij zal hun antwoorden: “Ik verzeker jullie: alles wat jullie voor een van deze onaanzienlijken niet gedaan hebben, hebben jullie ook voor mij niet gedaan.”

46 Hun staat een eeuwige bestraffing te wachten, de rechtvaardigen daarentegen het eeuwige leven.’

1 Corinthe 15

20 Maar Christus is werkelijk uit de dood opgewekt, als de eerste van de gestorvenen.

21 Zoals de dood er is gekomen door een mens, zo is ook de opstanding uit de dood er gekomen door een mens.

22 Zoals wij door Adam allen sterven, zo zullen wij door Christus allen levend worden gemaakt.

23 Maar ieder op de voor hem bepaalde tijd: Christus als eerste en daarna, wanneer hij komt, zij die hem toebehoren.

- 24 En dan komt het einde en draagt hij het koningschap over aan God, de Vader, nadat hij alle heerschappij en elke macht en kracht vernietigd heeft.
- 25 Want hij moet koning zijn totdat 'God alle vijanden aan zijn voeten heeft gelegd'.
- 26 De laatste vijand die vernietigd wordt is de dood,
- 27 want er staat: 'Hij heeft alles aan zijn voeten gelegd.' Wanneer er 'alles' staat, is dat natuurlijk uitgezonderd degene die alles aan hem onderwerpt.
- 28 En op het moment dat alles aan hem onderworpen is, zal de Zoon zichzelf onderwerpen aan hem die alles aan hem onderworpen heeft, opdat God over alles en allen zal regeren.

1 Timotheus 2

- 2 Bid voor alle koningen en gezagsdragers, opdat we rustig en ongestoord kunnen leven, in alle vroomheid en waardigheid.
- 3 Dat is goed en welgevallig in de ogen van God, onze redder,
- 4 die wil dat alle mensen worden gered en de waarheid leren kennen.
- 5 Want er is maar één God, en maar één bemiddelaar tussen God en mensen, de mens Christus Jezus,
- 6 die zichzelf gegeven heeft als losgeld voor allen, als het getuigenis voor de vastgestelde tijd

2 Petrus 3

- 9 De Heer is niet traag met het nakomen van zijn belofte, zoals sommigen menen; hij heeft alleen maar geduld met u, omdat hij wil dat iedereen tot inkeer komt en niemand verloren gaat.

Gemeente van onze Heer Jezus Christus,

Hoe zit het met dat Bijbelse spreken over eeuwig oordeel, hel, eeuwig verloren gaan? Is er een hel en als die er is, is die er dan voor eeuwig en wie treft dan zulk een lot? Hoe kan een God die liefde is het over zijn hart verkrijgen dat er zoiets bestaat als een eeuwige straf?

Aan de andere kant: een hemel met Nero, Hitler, Stalin, Saddam Hoessein, is dat nog wel een hemel?

Is er een plaats waar die zes miljoen Joden samen met de nazi's kunnen samenleven? Gevluchte Irakezen met Saddam Hoessein?

In onze tijd en in dit deel van de wereld is het voor mensen moeilijk te geloven dat miljoenen mensen voor eeuwig verloren gaan.

Ten eerste: wij houden niet meer zo van dreiging en bangmakerij en de eerlijkheid gebiedt, dat misschien de kerk in die trant heeft gepreekt, dat sommigen mensen zo zijn opgevoed en het kinderen nog wordt geleerd.

De kerk leerde dat ongedoopte, krankzinnige kinderen in de hel kwamen en het laatste oordeel van Michel Angelo in de Sixtijnse kapel spreekt tot de verbeelding en niet te vergeten de schilderijen van Jeroen Bosch lijken wat wraaklustig en sadistisch.

Er zijn mensen, die daarom zijn gaan geloven uit angst voor de hel.

Maar wat heeft het geloof voor waarde als het alleen voortkomt uit angst? Is het "pas op" geloof wel een geloof?

Ten tweede: ons wereldje is kleiner geworden, want op de T.V. wandelt de hele wereld onze huiskamer binnen.

De "heidenen", die vroeger ver weg waren, komen nu dichtbij en veel van die "heidenen" blijken ook mensen te zijn, vaak mensen, die helemaal niet zo slecht zijn. Andersgelovigen zoals Boeddhisten hebben veel eerbied voor het leven, er zijn vriendelijke Hindoes en offervaardige Islamieten en: er zijn echt hele aardige niet-gelovigen. Gaan al die mensen nu verloren omdat ze niet in Jezus geloven? Stel nu eens dat het mijn buurman is, of mijn broer, of mijn vrouw... dan wil ik mee, zei eens iemand. En dat iemand niet gelooft, wie zijn schuld is dat dan? Altijd eigen schuld? Kan je mensen het aanrekenen als ze er niet van gehoord hebben en als ze ervan gehoord hebben wijzen ze het dan af uit onwil, of uit onmacht? En trouwens: wat moeten we met al die mensen, die nu al in helse omstandigheden leven van honger, onderdrukking? Gaan die ook nog naar een eeuwige hel toe? Al die lijdende mensen...kunnen we die brandweerman begrijpen die in zijn gebed vroeg: "Heer als er een hel is, laat me die mogen blussen" en die monnik die vroeg, laat mij naar de hel gaan want daar zijn de ellendigen. Ten derde: mensen geloven niet zomaar in de hel omdat men niet meer gelooft op gezag, d.w.z. niet omdat de kerk of de belijdenis het zegt wordt iets voor waar aangenomen, maar de ervaring spreekt ook een woordje mee. En dat er harde woorden staan in de Bijbel zal wel waar zijn, maar ja.... Je zou je zelfs af kunnen vragen of men het spreken over de hel vroeger ook echt heeft geloofd. Want, als je echt gelooft, dat mensen voor eeuwig verloren gaan, dan moet je toch de benen uit je lijf lopen om mensen te redden? Laten we deze dienst opheffen en langs de deuren gaan.

Dat zijn zo een paar redenen waarom het spreken over de hel en eeuwig oordeel moeilijk valt bij mensen in dit deel van de wereld en we liever Jezus horen zeggen 'zalig zijn jullie', i.p.v. 'wee u', liever over liefde dan over oordeel. Ik denk dat sommigen dat alles zullen herkennen en zich aansluiten bij Karl Barth die zei: in hoop, dat als er een hel is, dat die leeg is. Maar stel nu eens dat u christen was in een land waar u zwaar werd vervolgd, waar ze uw familie al te pakken hadden, waar martelpraktijken plaats vinden op grote schaal en holocausts? Zou u dan niet roepen om recht, om oordeel, een laatste oordeel, zou de hel niet wat makkelijker te plaatsen zijn? Het is in Gods naam te hopen dat de hel niet leeg zal zijn, schrijft Bram van de Beek vanuit de woede over het onrecht in de wereld en lauwheid bij westerse christenen. En trouwens: Wanneer wij de hel in brand steken, zijn we dan niet een aantal moeilijke passages uit de Bijbel aan het weg masseren? Jezus Zelf, de meest zachtmoedige en liefdevolle mens, die tollenaars en hoeren genadig was, sprak toch over gewezen en tandengeknars, buitenste duisternis, helle vuur, eeuwige straf? Gaan wij nu nog royaler dan Jezus worden en dat alles verwerpen uit gevoelsmotieven...gaan wij dan niet alles op menselijke maat snijden? Zou er niet nog een reden zijn waarom wij moeite hebben met het spreken over deze dingen, n.l. we zijn te vadsig geworden, in slaap gesust door de welvaart, we hebben geen oor voor de felle taal van de Bijbel en een gebrek aan verontwaardiging over onrecht.

Orgelspel

De hel: wat wordt daarmee bedoeld?

Als Jezus spreekt over een vuur dat niet uitgeblust wordt en een plek waar de worm niet sterft dan roept dat bij hoorders van toen beelden op van het dal van Hinnom in Jeruzalem, een

vuilnisbelt waar werd verbrand en de wormen door de kadavers kropen. Hij gebruikt dus beeldtaal om te zeggen: wie doet alsof het evangelie waardeloos is, is bestemd voor de vuilnisbelt.

En bij de 'buitenste duisternis' moeten we denken aan de huizenbouw uit die tijd: sommige huizen hadden een binnenplaats waar het nog een beetje licht en veilig was, maar buiten de binnenplaats was het stikdonker en gevaarlijk.

Het was de buitenste duisternis en dat is het beeld van het niet meer deel hebben aan de geschiedenis van Israel, aan Gods verbond.

De bijbel spreekt beeldtaal veelal ontleend het land Israel zelf en al die beelden geven dus geen informatie over een vuur dat altijd brandt en over een wereld van voortdurende duisternis, maar ze duiden een wereld zonder God aan.

Het mooiste vind ik dat nog uitgebeeld in het verhaal van die man die eerst de hel te zien kreeg en wat zag hij: mensen aan gedekte tafels, maar ze konden het eten niet naar hun mond krijgen. En de hemel? Die had ook gedekte tafels, maar de mensen hadden er iets op gevonden: ze reikten elkaar het eten aan.

Maar de hel, is die er en is die wereld er nu echt voor eeuwig?

Ja, zeggen mensen, de hoofdstroom van de traditie nasprekend. Hoe moeilijk dat ook is, je doet de Bijbel geweld aan als je dat gaat verzachten. De een zegt dan dat de hel een wereld is waarin mensen die godverlatenheid bewust ondergaan door pijniging en straf en een ander zegt: de hel is gewoon een voor eeuwig er niet zijn. Het leven is dan vernietigd.

Toch hebben door de kerkgeschiedenis heen ook andere stemmen geklonken.

Er zijn in alle tijden mensen geweest -in de linker-en rechterflank van de kerk- die zeggen: de hel en het oordeel kan je niet zomaar even wegschrappen uit de bijbel, maar de vraag is wel of die hel eeuwig is.

Zal niet toch uiteindelijk de liefde van God het laatste woord krijgen?

Zal het niet zo zijn zoals er staat in 1 Corinthe 15?

Paulus brengt daar het uiteindelijke toekomstplaatje als volgt onder woorden: als "totdat God 'alle' vijanden onder zijn voeten gelegd heeft" en God zal zijn "alles in allen"?

Hoort u het 'allen'!

Daarom wordt er gezegd: als er een hel is tot in eeuwigheid, betekent dat dan niet dat God een nederlaag heeft geleden, op een plek in het heelal verloren heeft? Moet Gods liefde niet het kwaad, de kwaden en de duivel redden?

Kan tot in de eeuwigheid op een plek in de kosmos de naam van God gelasterd worden?

Wat zou het mooi zijn als de Jodenmoordenaar Hitler gered wordt door de Jood Jezus?

Weer anderen zeggen: je moet niet leren dat alle mensen gered wordt, maar je moet er wel op blijven hopen en ervoor bidden dat dat gebeurt, maar je moet er geen leer van maken.

Die hoop is gegrond: kijk naar Jona, die wilde het oordeel voor Ninevé, maar God kreeg berouw toen de mensen tot inkeer kwamen en Hij deed het niet

En in de brief van Petrus lezen we: "God wil dat alle mensen tot bekering komen".

Ga, dat niet leren, maar hoop er wel op en bidt ervoor en weet vooral dat het oordeel rechtvaardig zal zijn; de Rechter is immers de Redder zijn

Dit zijn zo wat meningen over de hel, eeuwig oordeel en eeuwige straf.

Maar wat doen we er zelf mee?

Ik denk dat je allereerst mag zeggen: De bijbel, God Zelf neemt ons mensen serieus.

Wij kunnen zijn liefde aanvaarden, maar ook afwijzen in woord en werk en wie het afwijst wordt niet gedwongen om bij God te komen. Uw wil geschiede zal Hij zeggen. Zoiets horen we ook over de mensen ter linkerzijde wat jullie niet gedaan hebben voor de minsten, hebben jullie niet gedaan voor Mij, het geschiede naar jullie wil.

De Bijbel zegt nergens: alles komt wel goed, het doet er niet zoveel toe hoe je leeft.

Zo'n slap verhaal levert de Bijbel niet, integendeel, het evangelie heeft een beslissingskarakter, het is ja of nee.

Alleen is het wel goed om te weten dat dat beslissingskarakter vooral is gericht tot de gelovigen en niet tot de wereld in zijn algemeenheid.

De rijke man die zich niet bekommerde om de arme Lazarus en dan zijn ogen in de hel openslaat krijgt een gesprek met God waaruit blijkt dat zijn familie Mozes en de profeten kent.

Een koning trekt de gratie die hij verleende aan een knecht in omdat die knecht anderen niet wilde vergeven. Een knecht, ook geen vreemde. De mensen ter linkerzijde kenden hun Heer. Het oordeel richt zich tot de gelovigen. Het begint bij het huis van God, staat ergens.

Nergens lees ik in de bijbel dat mensen vanuit hun luie stoel geen zitten theoretiseren of er ongelovigen verloren gaan en hoeveel.

Eens vroegen discipelen aan Jezus: zijn het velen die behouden worden?

Geantwoord wordt dan niet met ja of nee, maar met 'Strijd gij om in te gaan door de enge poort'. Ma.w. houd je bezig met je levensopdracht!

Eerder worden mensen uit hun luie stoel geroepen om gehoor te geven aan het evangelie.

Dus al die miljoenen mensen, die sterven zonder de naam van Jezus te hebben gehoord zijn mijn zaak, niet mijn probleem, maar Gods zaak.

Ergens lees ik dat al die mensen zullen worden geoordeeld naar de maatstaven van Gods gerechtigheid en liefde, naar de wet die God een ieder in het hart geschreven heeft, zegt Paulus.

Dus daarom moet je niet het eeuwig heil van de ongelovigen tot voorwerp van je zorgen maken, maar ons eigen leven moet ons een zorg zijn.

Want tot mij heeft het evangelie geklonken en daar kan ik ja of nee op zeggen en dan gaat het vooral nog om een houding, die ik moet aannemen een levenskeuze die ik moet maken en niet zozeer om een aantal ideeën die ik erop na houdt.

Wat je dan moet denken van al die mensen die doelbewust weerspanning zijn, die beter weten en toch willens en wetens al Gods bedoelingen weerstreeft? Laat God dat onbeoordeeld?

De beul zal toch niet het laatste woord hebben? We lezen in de Bijbel toch over een uiteindelijke beoordeling? Inderdaad!

Er moet en er zal recht gezet worden.

Dat is ook te hopen voor al die mensen in situaties van onderdrukking, want het is een wereld van verschil om als christen in Nederland te wonen of in N-Soedan.

Zeker, er is een beoordeling. Wij allen moeten voor de rechterstoel van God verschijnen, lees ik en verantwoording afleggen.

Alleen ik kan dat nooit helemaal in een systeem krijgen: het Godsoordeel dat profeten aankondigden bleek achteraf toch geen laatste woord en de Bijbel spreekt over mensen die als door vuur heen worden gered.

God neemt onze beslissing serieus, wij worden geoordeeld, maar zou Hij uiteindelijk niet zijn liefde serieus nemen?

Er staan nogal wat teksten over de toorn van God, over oordeel en straf, over schapen die van bokken gescheiden worden, en die mogen we niet even wegdeneren.

Aan de andere kant, we mogen ook van deze teksten geen systeem maken, want er zijn schriftteksten die de hoop hoog houden:

God zal zijn alles in allen.(1Cor. 15:28)

Alle knie zal zich buigen, alle tong zal belijden.(Fil. 2:10)

God heeft alle dingen met Zich verzoend.(Col. 1:20)

Waar wij denken: zo zit het in elkaar aan de hand van een paar bijbelteksten, valt ons systeem in duigen met andere teksten uit diezelfde Bijbel.

In het laatste boek van de Bijbel op de laatste bladzijde als het laatste oordeel is voltrokken lees ik dat in het Nieuwe Jeruzalem de bladeren van het geboomte des levens zullen zijn tot genezing van de volken.

Er zijn dus nog volken die genezen moeten worden. Alles is niet in een keer klaar en wie weet of God nog verrassingen achter de hand houdt.

Nee, dat alles en iedereen er wel komt is niet naar het evangelie. Het evangelie is weliswaar blijde boodschap, maar voor wie het willens en wetens afwijst is het hard.

Maar als een paal boven water staat wel dat God wil dat alle mensen behouden worden! God die de ganse schepping wil redden.

Mogen wij daar op zijn minst niet om bidden?

Nee, wij moeten van de Here God geen lievige man maken, iemand die alles door de vingers ziet, iemand die ieder over zijn bol aait en niet kwaad kan worden, iemand zonder karakter.

Wat zijn dat voor christenen die het beslissingskarakter uit de bijbel willen schrappen?

Wij moeten ons geloof belijden en niet de hel en we moeten geen inlichtingen geven over het hiernamaals, maar mensen wegroepen van de hel, zei ds. Buskes

We moeten ook niet zeggen: stil maar, wacht maar, alles komt op zijn pootjes terecht, want de bijbel is geen sprookje met een voorspelbaar happy end.

Wij geloven dat in Jezus het leven is verschenen en dat je met Hem grond onder de voeten hebt op deze aarde en ook voet aan de grond op de nieuwe aarde. Leef daar uit!

Hoe het met al die anderen zit die daar niet van weten en het niet geloven...zit daar niet zo over in.

Als je in Jezus Christus gelooft, die de verzoening voor onze zonden is en voor die van de hele wereld heb je goede hoop, hij is Rechter en Redder tegelijk.

Zijn genade zal eens overwinnen!

Amen